

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Сектор за уговорање и финансирање програма
из средстава Европске уније

Овај програм финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

Program Exchange 5

PODRŠKA EVROPSKE UNIJE ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА У СРБИЈИ

Процес јавне rasprave u budžetskom ciklusu i raspoloživi alati i
modeli dokumenata za javnu raspravu

септембар 2019. године

Exchange 5

Стална конференција
градова и општина
Савез градова и општина Србије

- Referentni strateški i pravni kontekst za odgovornost i otvorenost javne uprave i transparentnost (lokalnih) javnih finansija
- Strategija reforme javne uprave i prateći AP (2018-2020)
- Program reforme javnih finansija
- Partnerstvo za otvorenu upravu (nacionalni akcioni planovi) i rangiranje u odnosu na indeks otvorenosti budžeta
- EU/SIGMA principi javne uprave
- Agenda 2030 o sprovođenju ciljeva održivog razvoja
- Zakon o planskom sistemu (budžet kao planski dokument)
- Zakon o lokalnoj samoupravi (obaveznost JR o investicionom delu budžeta)
- Zakon o budžetskom sistemu i godišnja uputstva Ministarstva finansija za lokalnu vlast

- **Pravni okvir za sprovođenje procesa javne rasprave**
- Izmene Zakona o LS iz 2018. godine
  - Član 67. Zakona „*Oblici neposrednog učešća građana u ostvarivanju lokalne samouprave: građanska inicijativa, zbor građana i referendum. Oblici neposredne samouprave iz stava 1. ovog člana uređuju se zakonom i statutom.*“
  - Član 11. Zakona između ostalog uvodi i obaveznost javne rasprave o investicionom delu budžeta (član 11.) – obavezna od pripreme budžeta za 2019.godinu
- Statut Opštine/grada i Odluka grada/opštine o javnim raspravama
  - Definisanje načina objavljivanja, trajanja, modaliteta sprovođenja i načina izveštavanja o javnoj raspravi
  - Modeli SKGO: Model Statuta grada/opštine i Model odluke o javnim raspravama (<http://www.skgo.org/modeli-akata/sistem-lokalne-samouprave?thematic=24&subthematic=&page=1>)

- Sprovođenje procesa javne rasprave tokom pripreme odluke o budžetu

- Indeks transparentnosti LS (2019) – “neki oblik javne rasprave o budžetu održan u dve trećine JLS”.
- *Ocena transparentnosti u 9 kategorija od kojih je jedna i dostupnost dokumenata u vezi sa budžetom JLS kao i sprovođenje procesa javne rasprave.*
- *Sprovedeno istraživanje i rangirano 145 JLS kroz pregledanje internet stranica, direktni uvid (posećivanje Uslužnih centara i prostorija uprave), prikupljanje odgovora JLS po zahtevima za pristup informacijama od javnog značaja, prikupljanje podataka od drugih organa (Poverenik za informacije od javnog značaja, Agencija za borbu protiv korupcije).*
- *U delu budžeta posmatrana je dostupnost dokumenata u vezi sa budžetskim procesom JLS kao i dokumenata u vezi sprovođenja procesa javne rasprave.*
- *SKGO je kroz Projekte Unapređenje dobrog upravljanja na lokalnom nivou i Exchange 5 razvila modele dokumenata koji se mogu koristiti u procesu javne rasprave.*

- Modeli dokumenata za javnu raspravu o nacrtu Odluke o budžetu:
  - Upitnik za građane
  - Vodič kroz nacrt odluke o budžetu grada/opštine
  - Izveštaj o sprovedenom procesu javne rasprave

- **Primer uključivanja građana u izradu nacrtu odluke o budžetu za 2020. godinu opštine Veliko Gradište**
  - Saopštenje Predsednika opštine i poziv građanima da dostave predloge projekata koji će biti finansirani u periodu od 2020 – 2022. godine javnim sredstvima
  - Postavljanje upitnika za građane u elektronskoj formi u okviru posebnog dela internet stranice
  - Održavanje sastanaka sa predstavnicima građana i udruženjima civilnog društva
  - Sastanak Predsednika opštine i članova radne grupe za izradu budžeta sa predstavnicima privrednika opštine

- Primer uključivanja građana u izradu nacrta odluke o budžetu za 2020. godinu opštine Veliko Gradište - nastavak
  - Prisustvo Radne grupe za izradu budžeta i razgovor sa građanima na svim važnim manifestacijama kao i vikendom
  - Održavanje edukativnih radionica sa učenicima srednjih škola i prikupljanje njihovih predloga za finansiranje iz budžeta LS
  - Održavanje sastanaka u mesnim zajednicama i prikupljanje predloga građana

<http://velikogradiste.rs/javna-rasprava-za-pripremu-odluke-o-budhetu-za-2020-godinu/>

Република Србија

Paket podrške za unapređenje građanskog učešća i transparentnosti na lokalnom nivou

Opšti Program - SWISS PRO – Razvoj LS kroz unapređenje dobrog upravljanja i socijalne uključenosti

Cilj

Podrška lokalnim samoupravama da unaprede svoje postupanje u skladu sa principima dobrog upravljanja

Ciljna grupa

Lokalne samouprave u Srbiji

Trajanje

1. februar 2018.
–
30. novembar 2021.

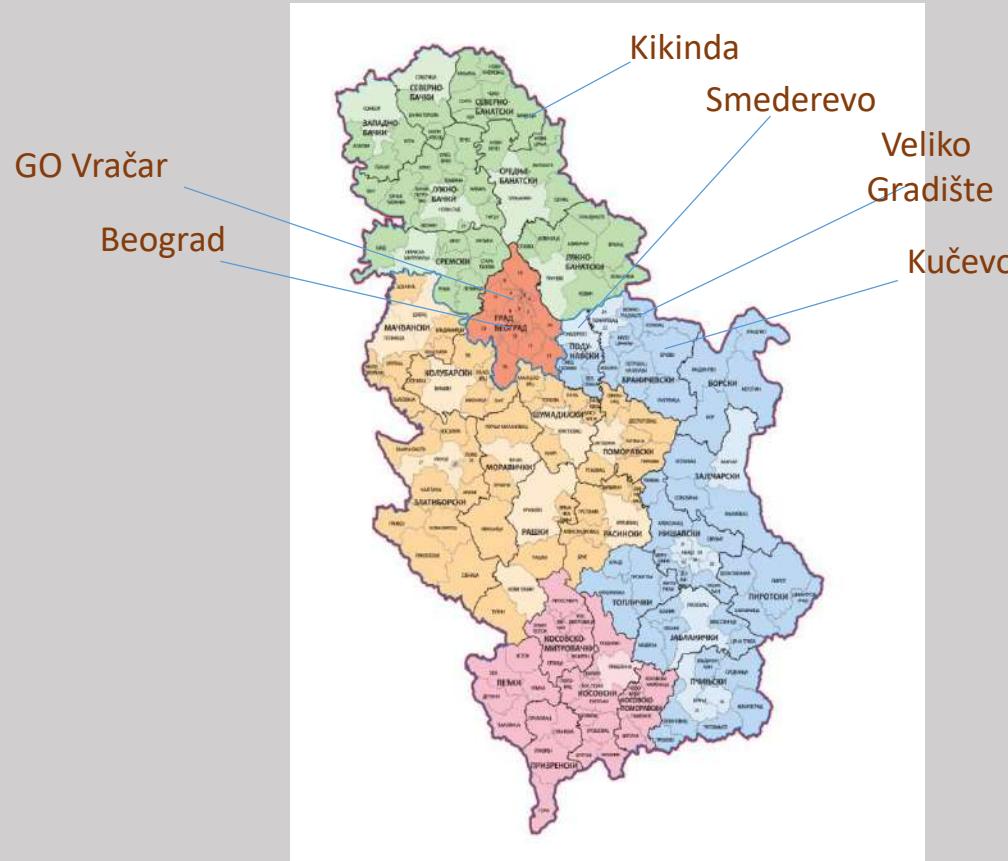
Tematske oblasti paketa podrške

- Uključivanje građana i lokalne zajednice u proces izrade budžeta
- Jačanje transparentnosti lokalnog budžeta
- Rodno odgovorno budžetiranje
- Transparentno finansiranje organizacija civilnog društva

Ciljevi poziva za pakete podrške

- Podrška LS da unaprede svoje postupanje u skladu sa relevantnim strateškim i zakonodavnim okvirom, kao i principima dobrog upravljanja na lokalnom nivou
- Paketi podrazumevaju pružanje ekspertske podrške i stručnog znanja u predmetnim oblastima kroz obuke, mentorski rad, savetodavnu podršku i podršku unapređenju postojećih ili razvoju novih procedura i akata u lokalnim samoupravama u skladu sa razvijenim modelima i najboljim praksama.
- Zasnovani su na nalazima Analize kapaciteta LS za primenu principa dobrog upravljanja koja je izrađena pomoću Indeksa dobre uprave.

Lokalne samouprave podržane na osnovu prvog poziva 2018/2019

Novi/drugi poziv za pakete podrške

- Konkurs/poziv za dodelu paketa podrške oglašen je 6. septembra 2019. godine i otvoren je do 8. oktobra 2019. godine
- Obaveštenje i konkursna dokumentacija:
<http://www.skgo.org/konkursi/detaljno/211/poziv-za-podnosenje-prijava-za-pakete-podrske>
- Biće dodeljeno ukupno 10 paketa podrške (podrška za 10 gradova, opština i gradskih opština)

- **Transparentnost budžetskog procesa JLS**
  - Indeks transparentnosti LS 2019 – izrađen od strane *Transparentnost Srbija*
    - *U delu budžeta posmatrana je dostupnost dokumenata u vezi sa budžetskim procesom JLS*
  - Najbolje plasirana JLS je opština Veliko Gradište sa maksimalnim brojem poena 15, a slede je Temerin, Krupanj, Ljubovija, Paraćin, Nova Varoš, Užice, Tutin, Pirot i Bosilegrad sa 13 poena.

- **Građanski vodiči kroz budžet lokalne samouprave:**

- Vodič kroz usvojeni budžet → transparentnost LS u pogledu planirane godišnje (srednjoročne) realizacije budžeta. Podrška zainteresovanoj javnosti da razume usvojeni budžet grada/opštine.
- Vodič kroz usvojeni završni račun → odgovornost LS za stvarno realizovani budžet za prethodnu godinu. Korisne ulazne informacije za novo planiranje/novi budžetski ciklus
- Vodič kroz nacrt odluke o budžetu → upotreba u procesu konsultacija i javne rasprave o budžetu - otvorenost LS za predstavljanje budžetskog plana i pružanje prilike zainteresovanoj javnosti da utiče na odabir lokalnih prioriteta za finansiranje
- **Presek 2018/2019. godinu – izrada Građanskog vodiča kroz odluku o budžetu**
  - 2018. godine ustanovljeno je da je ukupno 20 JLS izradilo Vodič
  - 2019. godine Vodič je izradilo **60** JLS od toga najveći deo koristeći model predložen od strane SKGO!

HVALA! ☺

- (predstavljanje Vodiča kroz odluku o završnom računu na primeru grada BG)

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Шведска
Sverige

*Empowered lives.
Resilient nations.*

JAVNI BUDŽETSKI PORTAL

Instrument za unapređenje menadžmenta javnih finansija na nivou lokalne samouprave i dobrog upravljanja

JAVNI BUDŽETSKI PORTAL - JBP

- Cilj: unapređenje transparentnosti javnih finansija na lokalnom nivou kroz promovisanje dobre prakse upravljanja javnim finansijama na kroz uvođenje portala skupština gradova/opština (javni budžetski portali – JBP)
- Pilot projekat realizovan sa 10 gradova i opština u periodu 2016 -2018. godine
- Radi se o sistemu elektronskog izveštavanja za skupštine gradova/opština o lokalnim budžetima – odnosno o prihodima i rashodima budžeta na mesečnom nivou
- Izveštaji i dokumenti za JBP se generišu iz postojećeg softvera koji se koristi za budžet - dodatno angažovanje zaposlenih u org. jedinici za finansije i budžet minimalno
- JBP omogućuje predstavnicima/članovima lokalne zakonodavne vlasti (odbornicima skupština opština) da se angažuju znatno ranije u budžetskom ciklusu
- Pruža detaljne informacije o izvršenju tekućeg budžeta i pripremi novog od veoma rane faze kroz povezanost sa zvaničnim sistemom budžeta i odeljenjem za finansije

OPCIJE OTVORENOSTI JBP

LOKALNE SAMOUPRAVE KOJE UVODE JBP MOGU SE OPREDELITI DA:

1. JBP - bude dostupan samo obornicima skupštine grada/opštine otvaranjem posebnih korisničkih imena i lozinki za svakog odbornika/odbornicu ponaosob
2. JBP - bude dostupan samo obornicima skupštine grada/opštine pri čemu svi odbornici imaju isto korisničko ime i lozinku
3. JBP – bude dostupan na veb sajtu lokalne samouprave, tako da pored odbornika pristup JBP imaju i građani i sve ostale zainteresovane strane

U FOKUSU

Dinar više falsificuju od evra

Vesti

Sezonsko letnje jačanje dinara

Vesti

AKTUELNO

Sezonsko letnje jačanje dinara

Vesti

Knežević u ponedeljak sa predstvincima „Goše“

Datum u mesto održavanja budžetskih foruma

Dinar više falsificuju od evra

Vesti

Ostvarenje prihoda i primanja

Rashodi i izdaci (ekonomske klasifikacije)

Rashodi i izdaci (po namenama)

Rashodi i izdaci (funkcionalna klasifikacija)

Rashodi i izdaci (programska klasifikacija - aktivnosti)

Rashodi i izdaci (programska klasifikacija - projekti)

Rezerva

Javni budžetski portal

Lokalna samouprava Veliko Gradište

Naslovna

Uslovi korišćenja

Pitanja i odgovori

Kontakt

Adresar

Impresum

- Korisnici pilot projekta za uvođenje JBP: Bela Palanka, Blace, Ljubovija, Kruševac, Nova Varoš, Pirot, Raška, Subotica, Veliko Gradište i Zrenjanin
- SKGO je zaključila Sporazum za novi projekat „Unapređenje transparentnosti upravljanja javnim finansijama lokalne samouprave avgusta 2019. godine u trajanju od 2 godine (Vlada Švedske/UNDP)
- Biće podržano 20 novih lokalnih samouprava koje će biti izabrane po konkursu koji će SKGO raspisati u III kvartalu 2019. godine, a nastavlja se praćenje i saradnja na unapređenjima i sa 10 LS iz prethodne faze

Hvala na pažnji!

Mirjana Knežević Panajotu, savetnica za planiranje i programsko budžetiranje, SKGO, Program Exchange 5

mirjana.knezevic@skgo.org